Επίσημη Εφημερίδα
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

EL
Σειρά L

2025/1179

16.6.2025

ΣΥΣΤΑΣΗ (ΕΕ) 2025/1179 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 4ης Ιουνίου 2025

σχετικά με τις κατευθυντήριες αρχές για την προτεραιότητα στην αποδοτική χρήση των υδάτων

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 292,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Λόγω των μη βιώσιμων πρακτικών διαχείρισης των υδάτων, της ρύπανσης και της αυξανόμενης ζήτησης, η ποιότητα και η ποσότητα των υδάτων καθώς και η υγεία των υδάτινων οικοσυστημάτων στην Ένωση δεν βελτιώνονται με τον επιθυμητό ρυθμό. Η κλιματική αλλαγή και η απώλεια βιοποικιλότητας επιδεινώνουν αυτή την τάση. Οι περιορισμοί ως προς το νερό επηρεάζουν όλο και περισσότερο την κοινωνία και την οικονομία. Στο πλαίσιο αυτό, η αυξημένη αποδοτική χρήση των υδάτων καθίσταται απολύτως αναγκαία.

(2) Η έκθεση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ([1]), η οποία παρουσιάζει την πρόοδο όσον αφορά την εφαρμογή της οδηγίας 2000/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([2]) και της οδηγίας 2007/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([3]), επιβεβαιώνει ότι τα περισσότερα κράτη μέλη θεωρούν ότι η λειψυδρία προκαλεί αυξανόμενη ανησυχία. Η λειψυδρία πλήττει το 34 % περίπου του εδάφους της Ένωσης και το 40 % περίπου του πληθυσμού της Ένωσης τουλάχιστον μία φορά ανά εποχή του έτους ([4]). Η λειψυδρία προκαλείται από τον συνδυασμό υπερεκμετάλλευσης και κλιματικών επιπτώσεων ([5]). Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ζήτησε να αναληφθεί δράση σχετικά με τα ζητήματα αυτά ([6]).

(3) Η ξηρασία πλήττει κατά μέσο όρο το 4 % του εδάφους της Ένωσης κάθε χρόνο. Στη νότια και νοτιοδυτική Ευρώπη, η παροχή των ποταμών κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού θα μπορούσε να μειωθεί έως και κατά 40 %, εάν σημειωθεί αύξηση της θερμοκρασίας κατά 3 °C. Τις τελευταίες δεκαετίες, οι ξηρασίες έχουν αυξηθεί σε αριθμό και ένταση στην Ευρώπη. Για παράδειγμα, τα φαινόμενα σοβαρής ξηρασίας και καύσωνα το 2022 προκάλεσαν οικονομικές απώλειες εκτιμώμενου ύψους 40 δισ. EUR, με τις μεγαλύτερες απώλειες να καταγράφονται στην Ιταλία, την Ισπανία και τη Γαλλία ([7]).

(4) Η συνεχιζόμενη κλιματική αλλαγή αναμένεται να επιδεινώσει το πρόβλημα, καθώς αυξάνονται οι επιπτώσεις και η συχνότητα των ξηρασιών. Οι συνδυασμένες επιπτώσεις της διαρθρωτικής υπερκατανάλωσης και του αυξημένου κινδύνου παρατεταμένης ξηρασίας θέτουν σε κίνδυνο την ασφάλεια των υδάτων, την παροχή πόσιμου νερού, τη γεωργία, την εσωτερική ναυσιπλοΐα, τον τουρισμό και την παροχή ηλεκτρικής ενέργειας ([8]). Η λειψυδρία σε όλους τους τομείς και η απώλεια γεωργικής παραγωγής λόγω του συνδυασμού ζέστης και ξηρασίας ανήκουν στους σημαντικότερους βασικούς κινδύνους από την κλιματική αλλαγή στην Ευρώπη ([9]).

([1]) Report from the Commission to the Council and the European Parliament on the implementation of the Water Framework Directive (2000/60/EC) and the Floods Directive (2007/60/EC) Third river basin management plans Second flood risk management plans [Έκθεση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σχετικά με την εφαρμογή της οδηγίας-πλαισίου για τα ύδατα (2000/60/ΕΚ) και της οδηγίας για τις πλημμύρες (2007/60/ΕΚ) Τρίτα σχέδια διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού Δεύτερα σχέδια διαχείρισης κινδύνων πλημμύρας] [COM(2025) 2 final].

([2]) Οδηγία 2000/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2000, για τη θέσπιση πλαισίου κοινοτικής δράσης στον τομέα της πολιτικής των υδάτων (ΕΕ L 327 της 22.12.2000, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2000/60/oj).

([3]) Οδηγία 2007/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2007, για την αξιολόγηση και τη διαχείριση των κινδύνων πλημμύρας (ΕΕ L 288 της 6.11.2007, σ. 27, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2007/60/oj).

([4]) Βλ. Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος (ΕΟΠ) Water Scarcity Conditions in Europe (Συνθήκες λειψυδρίας στην Ευρώπη), διαθέσιμο εδώ. Δείκτης WEI+ για τους υδάτινους πόρους μεγαλύτερος του 20 % θεωρείται ότι υποδηλώνει λειψυδρία.

([5]) ΕΟΠ, Water Resources Across Europe (Υδάτινοι πόροι στην Ευρώπη), 2021, διαθέσιμο εδώ.

([6]) Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, της 7ης Μαΐου 2025, σχετικά με την ευρωπαϊκή στρατηγική για την ανθεκτικότητα των υδάτων [2024/2104(INI)].

([7]) European Climate Risk Assessment (Ευρωπαϊκή εκτίμηση κλιματικών κινδύνων), EEA Report 01/2024 (Έκθεση του ΕΟΠ), σ. 209 με περαιτέρω παραπομπές.

([8]) Ευρωπαϊκή εκτίμηση κλιματικών κινδύνων (2024), κεφάλαιο 5 και κεφάλαιο 11, η οποία περιέχει επίσης περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την αναμενόμενη αύξηση των παρατεταμένων ξηρασιών (συμπεριλαμβανομένων των μεγάλων ξηρασιών) στην Ευρώπη.

([9]) Διακυβερνητική Επιτροπή για την Κλιματική Αλλαγή, έκτη έκθεση αξιολόγησης. https://www.ipcc.ch/assessment-report/ar6/.

(5) Η απόληψη γλυκών υδάτων ανά έτος μειώθηκε, με γεωγραφικές διαφορές, κατά 19 % μεταξύ του 2000 και του 2022 ([10]), ωστόσο οι κατά κεφαλήν απολήψεις γλυκών υδάτων αναμένεται να αυξηθούν εκ νέου. Αυτό συμβαίνει επειδή: i) η πρόοδος όσον αφορά την αποδοτική χρήση των υδάτων στους τομείς με τη μεγαλύτερη ένταση κατανάλωσης, όπως η ενέργεια και η γεωργία, συμπεριλαμβανομένης της βιοενέργειας, είναι ανεπαρκής· ii) ο βιομηχανικός και ψηφιακός μετασχηματισμός απαιτούν μεγαλύτερη ποσότητα γλυκών υδάτων· και iii) η κακή διαχείριση, η ρύπανση και η κλιματική αλλαγή ασκούν αυξανόμενες πιέσεις στη διαθεσιμότητα καθαρών γλυκών υδάτων για κοινωνικοοικονομικούς σκοπούς. Αυτό βλάπτει τις οικολογικές ροές που είναι απαραίτητες για τη διαφύλαξη του υδατικού οικοσυστήματος και την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας της Ένωσης, η οποία χρειάζεται τα καθαρά γλυκά ύδατα όσο χρειάζεται και καθαρή ενέργεια.

(6) Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα εκτιμά ότι έως και το 60 % των εκκρεμών πιστωτικών κινδύνων στη ζώνη του ευρώ θα μπορούσαν να επηρεαστούν από τη λειψυδρία και τη θερμική καταπόνηση και το 20 % από πλημμύρες ([11]). Επιπλέον, καθώς οι κλιματικοί κίνδυνοι που σχετίζονται με το νερό εντείνονται, το χάσμα στην ασφαλιστική προστασία ενδέχεται να αυξηθεί, ([12])γεγονός που θα δυσχεράνει την οικονομική ανάκαμψη μετά από συμβάντα που σχετίζονται με το νερό, όπως ξηρασίες ή πλημμύρες.

(7) Οι επενδύσεις στην αποδοτική χρήση των υδάτων θα συμβάλουν στην παροχή επαρκούς ποσότητας νερού σε βασικούς οικονομικούς τομείς που είναι ζωτικής σημασίας για τη στρατηγική αυτονομία της Ένωσης και, ως εκ τούτου, έχουν τη δυνατότητα να ενισχύσουν την ανταγωνιστικότητα, όπως αναγνωρίζεται στη συμφωνία για καθαρή βιομηχανία ([13]). Η αξιοποίηση του δυναμικού εξοικονόμησης νερού θα δημιουργήσει επίσης επιχειρηματικές ευκαιρίες και θα αποφέρει εξοικονόμηση κόστους για τους καταναλωτές. Η βιομηχανία της Ένωσης πρωτοστατεί ήδη παγκοσμίως στην ανάπτυξη τεχνολογιών για τα ύδατα.

(8) Η Πυξίδα Ανταγωνιστικότητας του 2025 ([14]) καλεί τα κράτη μέλη να αντιμετωπίσουν την αυξανόμενη λειψυδρία βελτιώνοντας τις πρακτικές και τις υποδομές διαχείρισης των υδάτων, αυξάνοντας την αποδοτική χρήση των υδάτων και προωθώντας τη βιώσιμη χρήση τους. Η κοινή ανακοίνωση σχετικά με την ευρωπαϊκή στρατηγική για την Ένωση Ετοιμότητας ([15]) τονίζει την ανάγκη να ενισχυθεί η πρόσβαση σε κρίσιμους πόρους σε ολόκληρη την Ένωση, όπως το νερό, λόγου χάριν για την αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης και καταστροφών.

(9) Η αλληλεξάρτηση μεταξύ υδάτινων και ενεργειακών πόρων αποτελεί κρίσιμο παράγοντα για τη διασφάλιση της ασφάλειας και της ανθεκτικότητας των υδατικών και ενεργειακών συστημάτων της Ένωσης.

(10) Η Ένωση υποχρεούται να ενεργεί για την αποδοτική χρήση των υδάτων με βάση ευρωπαϊκούς και διεθνείς κανόνες, όπως η σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για την προστασία και τη χρήση των διασυνοριακών υδάτων και των διεθνών λιμνών που υπεγράφη στις 17 Μαρτίου 1992 στο Ελσίνκι, το άρθρο 7 της συμφωνίας του Παρισιού που υπεγράφη στις 12 Δεκεμβρίου 2015 στο Παρίσι, το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1119 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([16]), καθώς και οι δεσμεύσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο πλαίσιο της ατζέντας δράσης των Ηνωμένων Εθνών για το νερό ([17]). Ο στόχος 6.4 των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών επιβάλλει επίσης στα μέρη την υποχρέωση να αυξήσουν σημαντικά την αποδοτικότητα της χρήσης των υδάτων σε όλους τους τομείς ήδη έως το 2030.

([10]) ΕΟΠ (2024), Water abstraction by source and economic sector in Europe (Απόληψη υδάτων ανά πηγή και οικονομικό τομέα στην Ευρώπη), διαθέσιμο στη διεύθυνση https://www.eea.europa.eu/en/analysis/indicators/water-abstraction-by-source-and.

([11]) Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, Climate-related risks to financial stability (Κλιματικοί κίνδυνοι για τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα), Διάγραμμα Β.2.

([12]) Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, The Climate Insurance Protection Gap (Το χάσμα στην ασφαλιστική προστασία έναντι του κλιματικού κινδύνου), βάσει στοιχείων της EIOPA, διαθέσιμο εδώ.

([13]) Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών με τίτλο «Η συμφωνία για καθαρή βιομηχανία: Κοινός χάρτης πορείας για την ανταγωνιστικότητα και την απανθρακοποίηση» [COM(2025) 85 final].

([14]) Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών με τίτλο «Πυξίδα Ανταγωνιστικότητας για την ΕΕ» [COM(2025) 30 final].

([15]) Κοινή ανακοίνωση προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών σχετικά με την ευρωπαϊκή στρατηγική για την Ένωση Ετοιμότητας [JOIN(2025) 130 final].

([16]) Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1119 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Ιουνίου 2021, για τη θέσπιση πλαισίου με στόχο την επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας και για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 401/2009 και (ΕΕ) 2018/1999 («ευρωπαϊκό νομοθέτημα για το κλίμα») (ΕΕ L 243 της 9.7.2021, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1119/oj).

([17]) https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-7443-2023-INIT/el/pdf.

(11) Η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία ([18]) δρομολόγησε μια συντονισμένη στρατηγική για μια ολοένα και πιο κλιματικά ουδέτερη, απαλλαγμένη από τοξικές ουσίες, αποδοτική ως προς τη χρήση των πόρων και ανταγωνιστική οικονομία, όπου η οικονομική ανάπτυξη έχει αποσυνδεθεί από την κατανάλωση πόρων, ως απάντηση στις προκλήσεις που σχετίζονται με το κλίμα και το περιβάλλον.

(12) Η στρατηγική της Ένωσης για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, ([19]) η ευρωπαϊκή εκτίμηση κλιματικών κινδύνων και η ανακοίνωση σχετικά με τη διαχείριση των κλιματικών κινδύνων παρέχουν επισκόπηση του ευρύτατου φάσματος επιπτώσεων από τους κλιματικούς κινδύνους και της ανάγκης ανάληψης δράσης, καθώς η πολιτική και τα μέτρα που λαμβάνονται δεν συμβαδίζουν με τον ρυθμό της κλιματικής αλλαγής. Η αντιμετώπιση της λειψυδρίας και της ξηρασίας είναι ένας από τους τομείς στους οποίους απαιτείται η ανάληψη δράσης. Υπογραμμίζεται ότι η διασφάλιση της διαθεσιμότητας γλυκών υδάτων με βιώσιμο τρόπο έχει θεμελιώδη σημασία για την ανθεκτικότητα στην κλιματική αλλαγή.

(13) Η λειψυδρία έχει πολύ ισχυρό αντίκτυπο στην υγεία των θαλάσσιων οικοσυστημάτων και στη βιωσιμότητα των κοινωνικών και οικονομικών δραστηριοτήτων των παράκτιων και νησιωτικών κοινοτήτων που εξαρτώνται από αυτές. Ως εκ τούτου, είναι αναγκαία η διαχείριση των γλυκών και θαλάσσιων υδάτων με ολοκληρωμένο και αποτελεσματικό τρόπο.

(14) Το σχέδιο δράσης για την κυκλική οικονομία ([20]) παρέχει ένα θεματολόγιο για την προώθηση της διατήρησης της κατανάλωσης πόρων εντός των πλανητικών ορίων, συμπεριλαμβανομένου του νερού. Σύμφωνα με τον στόχο αυτόν, η προώθηση της ασφαλούς επαναχρησιμοποίησης των υδάτων σε διάφορους τομείς μπορεί να απελευθερώσει το οικονομικό δυναμικό σε περιοχές με καταπόνηση των υδάτινων πόρων. Μπορεί επίσης να μειώσει την ανάγκη για δαπανηρά έργα υποδομής, όπως νέοι ταμιευτήρες ή μονάδες αφαλάτωσης, με αποτέλεσμα τη μακροπρόθεσμη εξοικονόμηση πόρων και τη βελτίωση της ανθεκτικότητας των επιχειρήσεων σε ελλείψεις νερού, καθώς και τη μείωση των λειτουργικών κινδύνων.

(15) Ο κανονισμός (ΕΕ) 2024/1781 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([21]) επιτρέπει τη θέσπιση απαιτήσεων οικολογικού σχεδιασμού με τις οποίες πρέπει να συμμορφώνονται τα προϊόντα για τη βελτίωση μιας σειράς πτυχών, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης των υδάτων και της αποδοτικής χρήσης των υδάτων, για σχεδόν όλες τις κατηγορίες φυσικών προϊόντων. Τα στοιχεία της παρούσας σύστασης θα συμβάλουν στην εφαρμογή της.

(16) Η παρούσα σύσταση παρέχει καθοδήγηση σχετικά με στοιχεία που δεν αντιμετωπίζονται με ολοκληρωμένο τρόπο στην ενωσιακή νομοθεσία για τα ύδατα: οδηγίες 2000/60/ΕΚ, (ΕΕ) 2020/2184 ([22]), (ΕΕ) 2024/3019 ([23]), (ΕΕ) 2024/1785 ([24]) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και κανονισμός (ΕΕ) 2020/741 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([25]).

(17) Για την προώθηση της αποδοτικής χρήσης των υδάτων, είναι σκόπιμο να καθοριστεί ένα σύνολο αρχών και συστάσεων που θα πρέπει να αποτελέσουν τη βάση για μελλοντικές δράσεις της Ένωσης και των κρατών μελών, ώστε να διασφαλιστεί η συστηματικότερη εξέταση του δυναμικού εξοικονόμησης νερού κατά τη λήψη αποφάσεων και η πιο υπεύθυνη χρήση των υδάτων σε όλους τους τομείς.

([18]) Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών με τίτλο «Η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία» [COM(2019) 640 final].

([19]) Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών: Διαμορφώνοντας μια Ευρώπη ανθεκτική στην κλιματική αλλαγή — η νέα στρατηγική της ΕΕ για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή [COM(2021) 82 final].

([20]) Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών με τίτλο «Ένα νέο σχέδιο δράσης για την κυκλική οικονομία — Για μια πιο καθαρή και πιο ανταγωνιστική Ευρώπη» [COM(2020) 98 final].

([21]) Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1781 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2024, για τη θέσπιση πλαισίου για τον καθορισμό απαιτήσεων οικολογικού σχεδιασμού όσον αφορά τα βιώσιμα προϊόντα, για την τροποποίηση της οδηγίας (ΕΕ) 2020/1828 και του κανονισμού (ΕΕ) 2023/1542 και για την κατάργηση της οδηγίας 2009/125/ΕΚ (ΕΕ L, 2024/1781, 28.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1781/oj).

([22]) Οδηγία (ΕΕ) 2020/2184 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2020, σχετικά με την ποιότητα του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης (ΕΕ L 435 της 23.12.2020, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2020/2184/oj).

([23]) Οδηγία (ΕΕ) 2024/3019 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Νοεμβρίου 2024, για την επεξεργασία των αστικών λυμάτων (ΕΕ L, 2024/3019, 12.12.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/3019/oj).

([24]) Οδηγία (ΕΕ) 2024/1785 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Απριλίου 2024, για την τροποποίηση της οδηγίας 2010/75/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου περί βιομηχανικών εκπομπών (ολοκληρωμένη πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης) και της οδηγίας 1999/31/ΕΚ του Συμβουλίου περί υγειονομικής ταφής των αποβλήτων (ΕΕ L, 2024/1785, 15.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1785/oj).

([25]) Κανονισμός (ΕΕ) 2020/741 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Μαΐου 2020, σχετικά με τις ελάχιστες απαιτήσεις για την επαναχρησιμοποίηση των υδάτων (ΕΕ L 177 της 5.6.2020, σ. 32, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/741/oj).

(18) Η αρχή της αποδοτικής χρήσης των υδάτων αποσκοπεί πρωτίστως στη διασφάλιση της μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας της κατανάλωσης νερού, λαμβάνοντας υπόψη ότι οι φυσικοί πόροι γλυκών υδάτων είναι πεπερασμένοι και θα μειωθούν περαιτέρω λόγω της αυξανόμενης υπερθέρμανσης του πλανήτη. Τα μέτρα για την αύξηση της αποδοτικής χρήσης των υδάτων θα πρέπει να βασίζονται σε ανάλυση κόστους-οφέλους, συμπεριλαμβανομένων οικονομικών, περιβαλλοντικών και κοινωνικών εξωτερικών παραγόντων, λαμβάνοντας παράλληλα υπόψη την επικουρικότητα, την αναλογικότητα, τη δικαιοσύνη και την ισότητα.

(19) Για να επιταχυνθεί η εφαρμογή της αρχής της προτεραιότητας στην αποδοτική χρήση των υδάτων και να προωθηθεί η μεγάλης κλίμακας ανάπτυξη μέτρων αποδοτικής χρήσης των υδάτων, είναι αναγκαίο να καθοριστούν κατευθυντήριοι στόχοι. Για τον λόγο αυτόν, τα κράτη μέλη θα πρέπει να ενθαρρυνθούν να καθορίσουν τους δικούς τους στόχους για την αποδοτική χρήση των υδάτων, με βάση τις εθνικές τους συνθήκες.

(20) Η εφαρμογή της αρχής της αποδοτικής χρήσης των υδάτων θα πρέπει να αξιοποιεί με τον καλύτερο δυνατό τρόπο τις νέες τεχνολογίες, όπως οι ψηφιακοί έξυπνοι μετρητές και οι αισθητήρες για τον εντοπισμό και τη διαχείριση διαρροών, μεταξύ άλλων από υποδομές πόσιμου νερού, όπως απαιτείται βάσει του άρθρου 4 παράγραφος 3 της οδηγίας (ΕΕ) 2020/2184.

(21) Σε περιπτώσεις στις οποίες τα μέτρα για την αύξηση της αποδοτικής χρήσης των υδάτων πρέπει να κλιμακώνονται ανάλογα με τους περιορισμούς των πόρων, θα πρέπει να δίνεται προτεραιότητα στους τομείς που καταναλώνουν περισσότερο νερό ή στους τομείς με το υψηλότερο δυναμικό εξοικονόμησης νερού και κατόπιν αξιολόγησης των συμβιβασμών, ιδίως σε σχέση με στρατηγικούς τομείς, με παράλληλη τήρηση της ιεράρχησης των υδάτινων πόρων. Οι τομείς αυτοί θα διαφέρουν αναγκαστικά από τη μία λεκάνη απορροής ποταμού στην άλλη και από τον έναν υδροφόρο ορίζοντα στον άλλο.

(22) Τα μέτρα για την αποδοτική χρήση των υδάτων θα πρέπει να ενσωματωθούν στα προγράμματα μέτρων των σχεδίων διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού. Τα μέτρα αυτά μπορούν να οδηγήσουν σε εξοικονόμηση νερού και στην επιθυμητή πρόοδο όσον αφορά την ανθεκτικότητα των υδάτων μόνο εάν εντάσσονται σε μια ολοκληρωμένη προσέγγιση. Τα συνοδευτικά μέτρα διακυβέρνησης και η χρήση οικονομικών μέσων μπορούν να μετατρέψουν τη βελτίωση της αποδοτικής χρήσης των υδάτων σε διαρκή βελτίωση του υδατικού ισοζυγίου αποφεύγοντας αντίρροπα φαινόμενα. Οι στρατηγικές αποδοτικής χρήσης των υδάτων θα πρέπει πάντα να συνάδουν με τις εθνικές στρατηγικές προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή,

ΣΥΝΙΣΤΑ ΤΑ ΑΚΟΛΟΥΘΑ:

Αρχή της προτεραιότητας στην αποδοτική χρήση των υδάτων

1) Τα κράτη μέλη ενθαρρύνονται να εφαρμόζουν κατά προτεραιότητα την αρχή της αποδοτικής χρήσης των υδάτων, λαμβάνοντας υπόψη οικονομικά, κοινωνικά και περιβαλλοντικά ζητήματα, κατά τη θέσπιση εθνικών μέτρων που επηρεάζουν τη διαχείριση των υδάτων.

2) «Προτεραιότητα στην αποδοτική χρήση των υδάτων»: η λήψη όλων των αναγκαίων μέτρων για τη μείωση της ζήτησης νερού κατά προτεραιότητα έναντι της εκμετάλλευσης πρόσθετων υδάτινων πόρων. Κατά φθίνουσα σειρά προτεραιότητας, θα πρέπει πρώτα να μειωθεί η κατανάλωση, ακολουθούμενη από μέτρα για την αύξηση της αποδοτικότητας, και ακολουθεί η επαναχρησιμοποίηση των λυμάτων και η επέκταση της παροχής νερού.

3) Δεδομένων του δυναμικού εξοικονόμησης νερού, η ΕΕ θα πρέπει να επιδιώξει να ενισχύσει την αποδοτική χρήση των υδάτων κατά τουλάχιστον 10 % έως το 2030. Τα κράτη μέλη ενθαρρύνονται να καθορίσουν τους δικούς τους στόχους για την αποδοτική χρήση των υδάτων, με βάση τις εθνικές τους συνθήκες. Η Επιτροπή θα συνεργαστεί με τα κράτη μέλη και τα ενδιαφερόμενα μέρη για την ανάπτυξη κοινής μεθοδολογίας για τους στόχους αποδοτικής χρήσης των υδάτων, λαμβάνοντας υπόψη τις εδαφικές και άλλες διαφορές μεταξύ χωρών, περιφερειών και τομέων.

Αποδοτική διαχείριση των υδάτινων πόρων

4) Συνιστάται στα κράτη μέλη να εφαρμόζουν τις πρακτικές διαχείρισης των υδάτων που ορίζονται στο παράρτημα, οι οποίες, ειδικότερα, βασίζονται στο υδατικό ισοζύγιο λεκάνης απορροής ποταμού και σε αξιόπιστες προβλέψεις των περιβαλλοντικών και κοινωνικοοικονομικών αναγκών σε νερό. Οι πρακτικές αυτές θα πρέπει επίσης να βασίζονται στην αξιολόγηση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής και σε αξιολογήσεις ευπάθειας με βάση τα σχετικά σενάρια κλιματικής αλλαγής και τις επιπτώσεις τους στην πολιτική ασφάλεια. Οι πρακτικές αυτές θα πρέπει να βασίζονται σε αποτελεσματικούς και τακτικούς ελέγχους της απόληψης υδάτων, προσαρμόσιμες διαδικασίες αδειοδότησης, ισχυρή στήριξη της έρευνας και της καινοτομίας και σε πλήρη χρήση προηγμένων ψηφιακών εργαλείων.

5) Συνιστάται στα κράτη μέλη να προωθήσουν την αποδοτικότητα σε όλα τα επίπεδα της αλυσίδας παροχής νερού, δηλαδή στην αποθήκευση, τη μεταφορά και τη χρήση των υδάτων, όπως ορίζεται στο παράρτημα, και να διασφαλίσουν τις αναγκαίες επενδύσεις.

6) Συνιστάται στα κράτη μέλη να εφαρμόζουν κατά προτεραιότητα την αρχή της αποδοτικής χρήσης των υδάτων, όπου αυτό είναι δυνατόν, σε όλους τους τομείς που χρησιμοποιούν νερό, συμπεριλαμβανομένων της γεωργίας, της ενέργειας, της βιομηχανίας, του εμπορίου, του τομέα δημόσιας ύδρευσης και της ψηφιακής οικονομίας, σε όλα τα επίπεδα σχεδιασμού και αδειοδότησης για τη διαχείριση των υδάτων.

Διακυβέρνηση

7) Συνιστάται στα κράτη μέλη να διασφαλίσουν κατάλληλη διακυβέρνηση για τη διαχείριση των υδάτων διασφαλίζοντας ιδίως διαφανείς, ασφαλείς, συμπεριληπτικούς, δίκαιους και προβλέψιμους μηχανισμούς για την κατανομή των υδάτων, παρέχοντας βεβαιότητα σχετικά με τις προτεραιότητες κατανομής μεταξύ των κατηγοριών χρήσεων σε περίπτωση έλλειψης, διασφαλίζοντας παράλληλα την πρόσβαση των ευάλωτων και περιθωριοποιημένων ομάδων σε οικονομικά προσιτό πόσιμο νερό και σε νερό για αποχέτευση.

Κατάρτιση και ευαισθητοποίηση

8) Συνιστάται στα κράτη μέλη να επενδύσουν σε δεξιότητες και ανθρώπινους πόρους για τη διασφάλιση αποτελεσματικής και αποδοτικής διαχείρισης των υδάτων σε όλα τα επίπεδα.

9) Συνιστάται στα κράτη μέλη να λάβουν μέτρα για την ευαισθητοποίηση των πολιτών, των τοπικών αρχών και των επιχειρήσεων σχετικά με την αρχή της αποδοτικής χρήσης των υδάτων. Οι ενέργειες αυτές θα πρέπει να επαναλαμβάνονται σε τακτά χρονικά διαστήματα.

Διασυνοριακή συνεργασία και διεθνής διάσταση

10) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν την πλήρη διασυνοριακή συνεργασία σε ποσοτικές πτυχές της διαχείρισης των υδάτων για όλες τις λεκάνες απορροής ποταμών, μεταξύ άλλων μέσω των μηχανισμών που ορίζονται στην οδηγία 2000/60/ΕΚ και των συναφών μηχανισμών και φορέων διεθνούς συνεργασίας.

11) Συνιστάται στα κράτη μέλη να προωθήσουν την αρχή της προτεραιότητας στην αποδοτική χρήση των υδάτων και σε διεθνές επίπεδο, όπως στο πλαίσιο των UN-Water, UNEP, G7 και G20, ΟΟΣΑ, UNFCCC, UNCCD, CBD και FAO, και να ενισχύσουν τη συνεργασία τους με χρηματοπιστωτικά ιδρύματα όπως η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης και η Παγκόσμια Τράπεζα, καθώς με τον ιδιωτικό τομέα, για την προσέλκυση μακροπρόθεσμων επενδύσεων σε πρωτοβουλίες αποδοτικής χρήσης των υδάτων.

Βρυξέλλες, 4 Ιουνίου 2025.

Για την Επιτροπή
Jessika ROSWALL
Μέλος της Επιτροπής

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Βασικές πρακτικές αποδοτικής χρήσης των υδάτων για την εφαρμογή των κατευθυντήριων αρχών της προτεραιότητας στην αποδοτική χρήση των υδάτων

1) **Καλύτερος έλεγχος του πόρου**

Διατήρηση ακριβών και επικαιροποιημένων υδατικών ισοζυγίων με βάση τις διαθέσιμες κατευθυντήριες γραμμές ([1]) και συνυπολογισμός των εν λόγω ισοζυγίων νερού στις αποφάσεις σχεδιασμού που επηρεάζουν την κατανάλωση νερού και τα μέτρα εξοικονόμησης νερού. Για τον σκοπό αυτόν, θα πρέπει να εξεταστούν οι ακόλουθες ενέργειες:

1) Καθιέρωση και συνεχής παρακολούθηση της απόληψης, των απωλειών και της επιστροφής των υδάτων σε όλα τα υδατικά συστήματα κάθε λεκάνης απορροής ποταμού, και προώθηση της ψηφιακής μέτρησης των υδάτων για την απόληψη και τις απορρίψεις υδάτων. Οι φορείς ύδρευσης θα πρέπει να δημοσιοποιούν συχνά έγγραφα και δεδομένα σχετικά με τις μεταβολές στο υδατικό ισοζύγιο και την ποιότητα των υδάτων.

2) Στον τομέα της δημόσιας ύδρευσης, θα πρέπει να διασφαλιστεί ότι η κατανάλωση νερού μετράται χωριστά για κάθε κτίριο και, στην περίπτωση των συνιδιοκτητών, για κάθε επιμέρους διαμέρισμα. Η χρήση έξυπνων μετρητών θα πρέπει να ενθαρρύνεται όταν απαιτείται η υποβολή δεδομένων σε πραγματικό χρόνο για πρόσθετη βελτίωση της αποδοτικότητας, καθιστώντας με αυτόν τον τρόπο την επένδυση αξιόλογη.

3) Καθορισμός οικολογικών ροών ([2]) επιφανειακών υδατικών συστημάτων, λαμβανομένων επίσης υπόψη των αναγκών των συστημάτων υπόγειων υδάτων, σε όλες τις λεκάνες απορροής ποταμών, προκειμένου να είναι γνωστός ο μέγιστος όγκος βιώσιμων απολήψεων, κάτι που αποτελεί προϋπόθεση για την ορθολογική και αποδοτική χρήση των υδάτων. Ο μέγιστος όγκος βιώσιμων απολήψεων θα πρέπει επίσης να λαμβάνει υπόψη τις ανάγκες των μη καταναλωτικών χρηστών και τις απαιτήσεις της σχετικής νομοθεσίας. Επιδίωξη διασυνοριακού συντονισμού για τη δημιουργία οικολογικών ροών για ποταμούς που διασχίζουν τα σύνορα, ώστε να αποφευχθούν συγκρούσεις που θα μπορούσαν να υπονομεύσουν μια αποτελεσματική προσέγγιση της κατανάλωσης του νερού. Διασφάλιση της αποτελεσματικής εφαρμογής των οικολογικών ροών μέσω της συστηματικής εξέτασής τους στους όρους των αδειών για τα ύδατα.

4) Επαρκής αξιολόγηση, με βάση τα διαθέσιμα έγγραφα καθοδήγησης ([3]), της εισροής αλμυρών και άλλων υδάτων και των αναγκών σε νερό των εξαρτώμενων χερσαίων οικοσυστημάτων και των συναφών υδάτινων οικοσυστημάτων που συνδέονται με τα συστήματα υπόγειων υδάτων. Υπεύθυνη εφαρμογή, μέσω ολοκληρωμένης εκτίμησης κινδύνου, των τεχνικών διαχειριζόμενης αναπλήρωσης υδροφόρου ορίζοντα ([4]).

5) Διασφάλιση ότι οι άδειες απόληψης υδάτων για επιφανειακά και υπόγεια ύδατα λαμβάνουν υπόψη τις προβλέψεις για την κλιματική αλλαγή που συνυπολογίζουν την αβεβαιότητα για την πρόβλεψη μελλοντικών αλλαγών στο υδατικό ισοζύγιο και τακτική ευθυγράμμιση των αδειών για τα ύδατα ώστε να αποφεύγεται η υπεραπόληψη. ([5]). Διασφάλιση ότι το σύστημα αδειοδότησης της απόληψης είναι επαρκώς ευέλικτο, λαμβανομένων επίσης υπόψη των σημαντικών εποχικών διακυμάνσεων, κατά περίπτωση. Αποφυγή υπερβολικά μεγάλων χρόνων αδειοδότησης ώστε να καθίσταται εφικτή η ευέλικτη προσαρμογή υπό το πρίσμα των μεταβολών στο υδατικό ισοζύγιο. Εφαρμογή κατάλληλης τιμολόγησης των υδάτων για τη διασφάλιση της αποδοτικής χρήσης τους. Θέσπιση επαρκώς αποτρεπτικών κυρώσεων για παράνομες, μη καταχωρισμένες ή μη επιτρεπόμενες απολήψεις και απορρίψεις υδάτων.

6) Διασφάλιση ότι τα σχέδια διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού περιλαμβάνουν «υδατικά ισοζύγια» και ότι η κατανάλωση νερού ποσοτικοποιείται ανά κοινωνικοοικονομική δραστηριότητα, ώστε να διευκολύνεται ο σχεδιασμός μέτρων αποδοτικότητας με βάση εκτιμήσεις για το εναπομένον δυναμικό εξοικονόμησης νερού. Ενσωμάτωση πτυχών διαχείρισης του κινδύνου ξηρασίας στα σχέδια διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού και προετοιμασία για τον κίνδυνο παρατεταμένης ξηρασίας.

7) Διασφάλιση ότι η αυξημένη αποδοτική χρήση του νερού οδηγεί σε ανθεκτικότητα μέσω της μικρότερης κατανάλωσης νερού. Για τον σκοπό αυτόν:

— εφαρμογή της αρχής της ανάκτησης του κόστους για τις υπηρεσίες ύδατος, ώστε όλοι οι χρήστες νερού και οι τομείς χρήσης ύδατος να συμβάλλουν επαρκώς στην κάλυψη του κόστους των υπηρεσιών ύδατος·

([1]) Βλ. κοινή στρατηγική εφαρμογής (CIS) στο πλαίσιο της οδηγίας-πλαισίου για τα ύδατα, έγγραφο καθοδήγησης αριθ. 34 για τα υδατικά ισοζύγια, η οποία είναι διαθέσιμη εδώ.
([2]) Βλ. έγγραφο καθοδήγησης CIS αριθ. 31 για τις οικολογικές ροές, το οποίο είναι διαθέσιμο εδώ.
([3]) Βλ. έγγραφο καθοδήγησης CIS αριθ. 18 για την αξιολόγηση της κατάστασης και των τάσεων των υπόγειων υδάτων, το οποίο είναι διαθέσιμο εδώ.
([4]) Βλ. έγγραφο καθοδήγησης CIS αριθ. 39 για τη διαχειριζόμενη αναπλήρωση υδροφόρου ορίζοντα, το οποίο είναι διαθέσιμο εδώ.
([5]) Βλ. έγγραφο καθοδήγησης CIS αριθ. 24 για τη διαχείριση λεκάνης απορροής ποταμού και την κλιματική αλλαγή, το οποίο είναι διαθέσιμο εδώ.

— διασφάλιση ότι οι πολιτικές τιμολόγησης του νερού παρέχουν επαρκή κίνητρα για την αποδοτικότερη χρήση των υδάτινων πόρων με βάση την οικονομική ανάλυση που απαιτείται βάσει του παραρτήματος ΙΙΙ της οδηγίας 2000/60/ΕΚ ([6])·

— καλύτερη και ευρύτερη χρήση της αρχής «ο ρυπαίνων πληρώνει» και της αρχής της προφύλαξης, εξάλειψη των επιβλαβών περιβαλλοντικών επιδοτήσεων και διασφάλιση οικονομικά προσιτών, δίκαιων και ισότιμων μηχανισμών τιμολόγησης για όλους τους χρήστες νερού.

Τα κράτη μέλη μπορούν, στο πλαίσιο αυτό, να λαμβάνουν υπόψη τις κοινωνικές, περιβαλλοντικές και οικονομικές επιπτώσεις της ανάκτησης του κόστους, καθώς και τις γεωγραφικές και κλιματικές συνθήκες της ή των περιοχών που επηρεάζονται.

Διασφάλιση πλήρους διαφάνειας των πολιτικών τιμολόγησης του νερού, ιδίως όσον αφορά το επίπεδο των τιμολογίων, τη χρήση των κονδυλίων και τα μέτρα που λαμβάνονται για τη διατήρηση των υδάτινων πόρων. Ως ορθή πρακτική, αυτό θα πρέπει να εφαρμόζεται και σε άλλους τομείς πέραν της επεξεργασίας του πόσιμου νερού και των αστικών λυμάτων.

2) **Αποδοτικότητα μεταφοράς**

Ενίσχυση της διαχείρισης των διαρροών νερού ως ουσιώδους μέρους της λειτουργικής διαχείρισης των συστημάτων παροχής νερού και προτεραιοποίηση στις επενδύσεις για την ταχεία αντιμετώπιση των διαρροών, εστιάζοντας στις περιοχές παροχής στις οποίες παρατηρείται μεγαλύτερη ανάγκη και με χρήση όλων των διαθέσιμων χρηματοδοτικών ευκαιριών και εργαλείων της Ένωσης.

3) **Αποδοτικότητα αποθήκευσης**

α) Προτεραιότητα σε μέτρα φυσικής συγκράτησης των υδάτων ([7]) στο έδαφος, τα δάση, τα υπόγεια ύδατα και τους υγρότοπους, τα οποία μειώνουν την εξάτμιση σε σύγκριση με την αποθήκευση νερού πάνω από το έδαφος σε τεχνητούς ταμιευτήρες.

β) Τακτική συντήρηση τεχνητών ταμιευτήρων, μεταξύ άλλων με οριοθέτηση της χρηματοδότησης για την περιοδική απομάκρυνση των ιζημάτων και την πρόληψη διαρροών.

γ) Βελτιστοποίηση της διαχείρισης των αστικών υδάτων μέσω της «αξιοποίησης των όμβριων υδάτων» και άλλων μορφών φυσικής συγκράτησης των υδάτων, και επιτάχυνση της εφαρμογής μέτρων για την πρόληψη των υπερχειλίσεων λόγω νεροποντής ([8]).

4) **Αποδοτικότητα χρήσης**

α) Προώθηση της υιοθέτησης των βέλτιστων διαθέσιμων τεχνολογιών, πρακτικών και υπηρεσιών για τη διασφάλιση της αποδοτικής χρήσης των υδάτων σε όλους τους τομείς, μεταξύ άλλων μέσω της προώθησης της κυκλικότητας.

β) Προώθηση της επαναχρησιμοποίησης των λυμάτων πέραν της άρδευσης, μεταξύ άλλων στη βιομηχανία, την ενέργεια και τον τομέα της δημόσιας ύδρευσης, με παράλληλη πρόληψη των κινδύνων για την ανθρώπινη υγεία και λαμβανομένων υπόψη των περιβαλλοντικών επιπτώσεων των μειωμένων ροών επιστροφής σε λεκάνη απορροής ποταμού.

5) **Χρηστή διακυβέρνηση**

α) Ανάπτυξη συστημάτων κατανομής του νερού τα οποία να είναι διαφανή και διαθέτουν μηχανισμό διακυβέρνησης χωρίς αποκλεισμούς για τη διασφάλιση της προβλεψιμότητας για τους ενδιαφερόμενους χρήστες νερού, συμπεριλαμβανομένων των μη καταναλωτικών χρηστών, προωθώντας παράλληλα τη βιωσιμότητα, τη δικαιοσύνη και τον σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Κατά τον σχεδιασμό μηχανισμών κατανομής νερού, θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη το δυναμικό εξοικονόμησης νερού των τομέων και των περιφερειών.

β) Ανάπτυξη ή διατήρηση ειδικών κοινωνικών πολιτικών προς όφελος των χρηστών νερού με χαμηλό εισόδημα και/ή των ευάλωτων/περιθωριοποιημένων ατόμων για τη διασφάλιση της πρόσβασης σε ύδρευση και αποχέτευση για όλους, όπως απαιτείται από την οδηγία (ΕΕ) 2020/2184 και την οδηγία (ΕΕ) 2024/3019.

([6]) Βλ. έγγραφο καθοδήγησης CIS αριθ. 1 για τα οικονομικά και το περιβάλλον, το οποίο είναι διαθέσιμο εδώ.

([7]) Βλ., για παράδειγμα: «A guide to support the selection, design and implementation of natural water retention measures in Europe, Capturing the multiple benefits of nature-based solutions» (Οδηγός για την υποστήριξη επιλογής, σχεδιασμού και εφαρμογής των μέτρων φυσικής συγκράτησης υδάτων στην Ευρώπη – Αξιολογώντας τα πολλαπλά οφέλη των λύσεων με γνώμονα τη φύση), που είναι διαθέσιμο εδώ· την τεχνική έκθεση CIS αριθ. 82 «Natural Water Retention Measures» (Μέτρα φυσικής συγκράτησης των υδάτων)», που είναι διαθέσιμη εδώ· και το έγγραφο του Κοινό Κέντρο Ερευνών «Nature-based solutions for agricultural water management» (Λύσεις που βασίζονται στη φύση για τη διαχείριση των γεωργικών υδάτων), που είναι διαθέσιμο εδώ.

([8]) Σύμφωνα με το άρθρο 5 της οδηγίας (ΕΕ) 2024/3019.

6) **Κατάρτιση και ευαισθητοποίηση**

α) Αύξηση των δεξιοτήτων και κατάρτιση των αρχών διαχείρισης των υδάτων, καθώς και των αρχών που είναι αρμόδιες για τους τομείς που χρησιμοποιούν νερό, ώστε να διευκολυνθούν στην εφαρμογή της αρχής της προτεραιότητας στην αποδοτική χρήση των υδάτων για την ενθάρρυνση της μείωσης της κατανάλωσης νερού.

β) Στήριξη της έρευνας και της καινοτομίας, βελτίωση των δεξιοτήτων και ενίσχυση των γνώσεων σχετικά με όλες τις πτυχές της αποδοτικής διαχείρισης των υδάτων στους τομείς που χρησιμοποιούν νερό. Ευαισθητοποίηση των καταναλωτών σχετικά με τη σημασία της εξοικονόμησης νερού, με παράλληλη παροχή της δυνατότητας να ενεργούν με πιο βιώσιμο τρόπο με βάση τις κατά τόπους συνθήκες. Αυτό περιλαμβάνει επίσης την παροχή διαφάνειας για τους καταναλωτές και τους πολίτες σχετικά με την κατανάλωση και τη διαχείριση του νερού σύμφωνα με το άρθρο 17 της οδηγίας (ΕΕ) 2020/2184 και το άρθρο 24 της οδηγίας (ΕΕ) 2024/3019.

γ) Προώθηση της καλύτερης ενημέρωσης των καταναλωτών και αύξηση της ευαισθητοποίησης σχετικά με το υδατικό αποτύπωμα των καταναλωτικών προϊόντων και υπηρεσιών με τη χρήση εργαλείων, όπως το οικολογικό σήμα της ΕΕ και το ψηφιακό διαβατήριο προϊόντος βάσει του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1781.

7) **Διεθνής διάσταση**

α) Ενσωμάτωση, κατά περίπτωση, των αρχών και των στόχων της παρούσας σύστασης στον σχεδιασμό της τεχνικής και χρηματοδοτικής στήριξης προς τις χώρες-εταίρους.

β) Ενίσχυση της συνεργασίας με χρηματοπιστωτικά ιδρύματα όπως η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης και η Παγκόσμια Τράπεζα, καθώς και με τον ιδιωτικό τομέα, για την προσέλκυση μακροπρόθεσμων επενδύσεων σε πρωτοβουλίες αποδοτικής χρήσης των υδάτων σύμφωνα με τους στόχους της στρατηγικής Global Gateway της ΕΕ ([9]).

γ) Ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών με την εφαρμογή των αρχών και των στόχων της παρούσας σύστασης και στήριξη της ανθεκτικότητας των υδάτων και της αποδοτικής χρήσης των υδάτων στο πλαίσιο της διεθνούς συνεργασίας.

([9]) Κοινή ανακοίνωση προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, την Επιτροπή των Περιφερειών και την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων με τίτλο «Global Gateway» [JOIN(2021) 30 final].